

PRAWA OBYWATELI UNII EUROPEJSKIEJ W SZKOCJI

Obywatele UE i prawo do nauki

Ta ulotka informacyjna zawiera streszczenie Twojego prawa do nauki jako obywatela **Unii Europejskiej** w Szkocji. W tej ulotce 'obywatele Unii Europejskiej' to obywatele państw członkowskich, jak i obywatele państw EOG (Norwegia, Islandia i Liechtenstein), oraz obywatele Szwajcarii.

W tej ulotce znajdziesz także informacje na temat **członków rodziny** którzy nie są obywatelami UE, i których prawo do mieszkania w UK jest prawem pochodnym, wynikającym z ich relacji z obywatelem UE.¹

Po wyjściu Zjednoczonego Królestwa (UK) z Unii Europejskiej (**Brexit**) prawa obywateli UE w Szkocji uległy ważnym zmianom.

Obywatele UE oraz członkowie ich rodzin, którzy mieszkali w UK 31 grudnia 2020 r. i chcieli zostać w Szkocji musieli złożyć wniosek do Systemu Osiedleńczego dla obywateli UE (EU Settlement Scheme - EUSS) o przyznanie **Statusu Osoby Osiedlonej - Settled Status** (czyli pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony) lub **Tymczasowego Statusu Osoby Osiedlonej - Pre-Settled Status** (czyli pozwolenie na pobyt na okres 5 lat) do 30 czerwca 2021 r. Obywatele Irlandii oraz osoby posiadające pozwolenie na pobyt na czas nieokreślony nie musieli składać wniosku. Obywatele UE i członkowie ich rodzin, którzy nie złożyli wniosku do EUSS do 30 czerwca 2021, od 1 lipca 2021 nie mają prawa pobytu w Szkocji. W takiej sytuacji, chcąc pozostać w Szkocji należy natychmiast uzyskać poradę prawną.

Obywatele UE którzy, przyjadą do UK po raz pierwszy od 1 stycznia 2021 nie mogą ubiegać się o Status Osoby Osiedlonej lub Tymczasowy Status. Przyjeżdżają jako osoby odbywające **krótkoterminowe wizyty**

(**short term visitors**). Jeżeli mają zamiar zostać dłużej niż na okres 6 miesięcy, muszą wystąpić o **wizę długoterminową (long term visa holders)** (np. na studia, do pracy, lub aby dołączyć do członka rodziny).

Członkowie rodzin obywateli UE, pochodzący spoza UE mogą przybyć do UK po 1 stycznia 2021 tylko jeżeli już posiadają na to pozwolenie, takie jak: pozwolenie na pobyt dla rodziny z Systemu Osiedleńczego dla obywateli UE (EUSS family permit), pozwolenie na pobyt dla rodziny obywateli EOG wydane w UK (UK issued EEA family permit) lub biometryczną kartę pobytu wydaną w UK.

Czy mam prawo do nauki w Szkocji?

Szkoły podstawowe i średnie

Wszyscy obywatele UE

Wszystkie dzieci w wieku szkolnym (przeważnie w wieku od 4.5 do 16 lat) mieszkające w Szkocji, mają prawo do nauki.

Rodzice są zobowiązani zapewnić dzieciom wykształcenie. Normalnie spełniają ten obowiązek posyłając dziecko do szkoły. Każde dziecko ma prawo do bezpłatnego miejsca w szkole podstawowej i średniej. Niektórzy rodzice wysyłają dziecko do szkoły prywatnej lub kształcą je w domu.

Lokalne rady miasta prowadzą szkoły. Jeżeli masz jakiegokolwiek pytania dotyczące prawa Twojego dziecka do bezpłatnego miejsca w szkole lokalnej, skontaktuj się z lokalną radą miasta.

1. "Członkiem rodziny" może być: małżonek lub partner, dzieci, wnuki oraz prawnuki w wieku poniżej 21 lat, dzieci pozostające na utrzymaniu, które ukończyły 21 lat, rodzice pozostający na utrzymaniu, dziadkowie oraz pradziadkowie, jak i niektórzy partnerzy, którzy nie zawarli związku małżeńskiego oraz inni krewni pozostający na utrzymaniu (w przypadku gdy Home Office [Ministerstwo Spraw Wewnętrznych] wydało zaświadczenie o rejestracji 'dalszego członka rodziny').

Obywatele UE i prawo do nauki

Edukacja policealna i wyższa

Obywatele UE posiadający Status Osoby osiedlonej lub Tymczasowy Status (lub którzy złożyli wniosek do EUSS do 30 czerwca 2021 r.)

Posiadasz prawo do nauki w jakiegokolwiek instytucji akademickiej w Szkocji

Obywatele UE posiadający Status Osoby Osiedlonej mają prawo do nauki w Szkocji na czas nieokreślony.

Obywatele UE posiadający Tymczasowy Status mają prawo do nauki do momentu upływu ważności statusu.

Jeżeli złożyłeś wniosek do EUSS do 30 czerwca 2021 r. i czekasz na odpowiedź, prawo do pracy oraz nauki przysługują ci do momentu uzyskania Statusu Osoby Osiedlonej lub Tymczasowego Statusu (lub do momentu, gdy nie możesz już odwołać się od odmownej decyzji na wniosek).

Obywatele UE przyjeżdżający do UK od 1 stycznia 2021 r.

Krótkoterminowa wizyta

Obywatele UE przyjeżdżający na krótkoterminową wizytę mogą uczęszczać na krótki kurs nauki lub brać udział w badaniach naukowych, jeżeli nie będzie to trwało dłużej niż 6 miesięcy. W tym przypadku nie jest wymagane staranie się o wizę, aczkolwiek trzeba udowodnić wystarczające środki finansowe pozwalające na utrzymanie się na czas trwania nauki w UK. Nie można:

- ▶ Wykonywać płatnej lub niepłatnej pracy dla firm Brytyjskich
- ▶ Pracować jako osoby samozatrudnione
- ▶ Odbywać staż

Wiza długoterminowa

Obywatele UE i członkowie ich rodzin, którzy chcą studiować w UK na okres przekraczający 6 miesięcy muszą wystąpić o długoterminową wizę. Jeżeli wiza zostanie przyznana będzie to ogólnie oznaczało prawo do mieszkania i nauki w UK, aby dokończyć dany kurs lub zdobyć dyplom w danej szkole wyższej. Przy zmianie

szkoły, kursu lub kierunku studiów wymagana może być zmiana warunków wizej lub potrzeba wystąpienia o nową długoterminową wizę.

Ile nauka tutaj będzie mnie kosztować? Czy mam dostęp do pożyczek studenckich?

Możesz mieć prawo do nauki na poziomie policealnym lub wyższym w Szkocji, ale musisz rozważyć czy będzie cię stać na naukę lub kontynuację nauki.

Będzie to zależne od tego czy przysługuje Ci status 'home fees' [tzw. opłaty domowe] (nauka bezpłatna) i/lub pożyczki studenckie.

Status Home Fees

Status 'Home fees' na poziomie policealnym lub wyższym przysługuje Ci, jeżeli jesteś:

- ▶ Obywatel państwa członkowskiego UE i
- ▶ Zwykle zamieszkały (ordinarily resident) w UE przez okres 3 lat przed rozpoczęciem nauki

Studenci rozpoczynający naukę w roku szkolnym 2020-2021 (lub wcześniej)

Obywatele państw członkowskich UE którzy są zapisani na studia licencjackie (*undergraduate higher education degree*) w Szkocji na rok szkolny 2020-21 lub wcześniej, będą korzystać ze statusu 'home fees' na okres studiów. Będzie to także dotyczyło niektórych obywateli EOG.

Studenci rozpoczynający naukę w roku szkolnym 2021-2022 (lub później)

Jedynie obywatele państw członkowskich UE posiadający Status Osoby Osiedlonej lub Tymczasowy Status w UK będą uprawnieni do statusu 'home fees'. W takiej samej sytuacji będą obywatele EOG, którzy spełniają warunki zamieszkania. Obywatele UE przyjeżdżający do Szkocji po raz pierwszy

Obywatele UE i prawo do nauki

w roku szkolnym 2021-22 nie mogą ubiegać się o pomoc w pokryciu kosztów nauki od Organizacji ds. dofinansowania studentów w Szkocji (The Student Awards Agency Scotland – SAAS).

Wsparcie dla studentów od SAAS

Niektórzy obywatele państw członkowskich UE rozpoczynający kurs wyższego poziomu (course of higher education) mogą być uprawnieni do pomocy od SAAS. W celu uzyskania dalszych informacji sprawdź www.saas.gov.uk

W jaki sposób mogę udowodnić Swoje prawo?

Szkoły podstawowe i średnie

Dzieci mają z reguły zapewnione miejsce w szkole lokalnej, znajdującej się w ich rejonie zamieszkania (catchment area). Możesz zapisać dziecko do szkoły podstawowej lub średniej składając wniosek do rady miasta (local council). W tym celu należy potwierdzić tożsamość dziecka oraz przedstawić dowód miejsca zamieszkania w lokalnym rejonie (szkoły).

Edukacja policealna i wyższa

Od 1 lipca 2021 r. musisz przedstawić, że posiadasz Status Osoby Osiedlonej, Tymczasowy Status lub inne prawo do pobytu (takie jak wizę długoterminową) aby udowodnić swoje prawo do pobytu i nauki w Szkocji.

Jeżeli do 30 czerwca 2021 r. złożyłeś wniosek do EUSS, ale wniosek nie został jeszcze rozpatrzony, potwierdzenie złożenia wniosku jest także dowodem na prawo do pobytu i nauki w Szkocji.

Potwierdzenie zamieszkania w Szkocji może także być wymagane jako dowód, aby spełnić warunki do „home fees” lub do otrzymania pożyczki studenckiej.

Gdzie mogę uzyskać więcej pomocy lub porad?

Jeżeli masz dalsze pytania na temat swojego prawa do nauki, uprawnień do pożyczek studenckich, lub jeżeli uważasz że byłeś dyskryminowany, zobacz:

Edukacja podstawowa i średnia:

- ▶ Parentzone Scotland [zon dla rodziców] Skocja. Wybór szkoły: <https://education.gov.scot/parentzone/my-school/choosing-a-school/local-state-school/>
- ▶ Rząd Szkocji
Zarejestruj dziecko do szkoły: <https://www.mygov.scot/register-your-child-for-a-school/>
- ▶ Citizens Advice Scotland [Biuro Porad Obywatelskich w Szkocji]: <https://www.citizensadvice.org.uk/scotland/family/education/school-and-pre-school-education-s/education-choices-from-5-to-16-s/>

Edukacja policealna i wyższa:

- ▶ College lub Uniwersytet do którego chcesz uczęszczać
- ▶ UKCISA Szkocja: <https://www.ukcisa.org.uk/information--advice/fees-and-money/scotland-fee-status>
- ▶ Student Awards Agency for Scotland [Organizacja ds. dofinansowania studentów w Szkocji]
Ogólne wskazówki na temat zamieszkania: <https://www.saas.gov.uk/>
- ▶ Rząd Szkocji
Brexit i edukacja: <https://www.mygov.scot/education-eu-citizens>

Ostatnia aktualizacja 1 lipca 2021